

هنر عاشورایی

دربرج آزادی

آیین افتتاحیه «سُواره هنر عاشورایی» با حضور تعدادی از هنرمندان عرصه‌های مختلف و مدیران فرهنگی در مجموعه برج آزادی تهران برگزار شد. محمد ...یاری، مدیرعامل بنیاد فرهنگی- هنری رودکی گفت: «براساس برنامه‌ریزی‌های انجام گرفته، برج آزادی همزمان با فرا رسیدن دهه اول محرم، میزبان مخاطبان و شهروندان عزیز تهرانی با برگزاری سُواره هنری عاشوراست.» مدیرعامل بنیاد فرهنگی-هنری رودکی در

تشریح دیگر اقدامات این مجموعه طی ایام سوگواری حضرت سیدالشهدا(ع) تصریح کرد:«علاوه بر برگزاری مجالس شبیه‌خوانی در این شب‌ها، ما این آمادگی را داریم که بخش‌هایی از رویداد «سُواره هنر عاشورایی» را در پهنه رودکی نیز اجرا کنیم. این در حالی‌است که برنامه‌ریزی برای اجرای آثار نمایشی در تالار وحدت، اجرای چند مجلس روضه خوانی به شیوه قدیم از جمله آیین چهارپایه خوانی و رایتزی با چند هنرمند فعال حوزه موسیقی برای

اجرای چند برنامه موسیقی مرتبط با ایام سوگواری شهادت حضرت سیدالشهدا(ع) از دیگر برنامه‌های ما در روزهای آینده‌است.» شایان ذکر است، سَواره هنر عاشورایی با ارائه فعالیت تعدادی از هنرمندان در حوزه‌های پوستر، عکس، نقاشی، اینفوگرافیک و نمایش تا ۱۴شهریور میزبان مخاطبان است.

برای دیدن فیلم این سوگوار کیواندر راسکین کنید

می‌اندیشند و زندگی می‌کند، کسی که در برابر دشمن آن‌گونه خطبه بخواند و دشمن را بشکند.

شک نکند! اگر در ابعاد زندگی و رفتار این بزرگان مطالعه کنیم و ببیندیشیم ما نیز می‌توانیم بدان‌گونه باشیم و رفتار بنامییم.

۴] جُلُوکِبری از نفوذ بیگانه در این مجالس باید از اَهم و ظَلیف ما باشد، زیرا بارها در مدارک تاریخی دیده‌ایم چقدر برای انحراف و کُتَنماییِ اسلام و دین و آئین ما کوشیده‌اند که در این مجالس نفوذ کرده و تحریف و ... خرافه و ... را از این طریق رواج دهند و روح هدایتگر این مجلس‌ها را از آن بگیرند.

شاید مهم‌ترین سدی که می‌توان در جلوی نفوذ بیگانه ساخت همانا بیان مطالب درست و راست و پرهیز از مطالب غیرواقع است، زیرا دشمنان از هر طریقی و با هر دستاویزی دنبال ضربه‌زدن هستند، چه به این دستگاه چه به اسلام ناب محمدی. در عزاداری و تعامل با عزاداران و مردمان حتما در مسیر و راه و روشی حرکت کنیم که بزرگان و علما و پیرغلامان پیموده‌اند؛ به فرمایش علامه حسن‌زاده‌املی: ره چنان رو که رهبران رفتند. عزاداری‌ها و برگزاری دسته و روضه و مجالس، این‌گونه مرضی خدا و اهل بیت(ع) می‌تواند باشد.

۵] برخی اهل ذوق هستند و خیلی به این ذوق بها می‌دهند از تفسیر و عرفان ذوقی و... در طول تاریخ داشته‌ایم تالیی ماشاء...! روضه‌الشهدا نیز یکی از آن تحریفات ذوقی عاشورا است که متأسفانه هنوز سایه بدعت‌هایش بر ذهن و زبان برخی مانده، درباره این گرایش ناروا نکته‌ای دارید؟

تاکید می‌کنم دوستان از متن‌های برجسته و تصحیح‌شده و به قول آقای فاطمی‌نیا «از آب‌گدشته» استفاده کنند مانند لهوف سیدبن طاووس درباره بحارالانوار. هرچند آن همه فجایع و پلیدی و زشتی که دشمنان اهریمن‌کیش از خود نشان دادند و درباره خاندان پیامبر متکب شدند، نتوانست بانو رابشکند. با این‌که خدا در قرآن بر محبت و توجه و اهتمام به احترام و پاسداشت حرمت‌شان تأکید کرده اما دشمنان با آن همه سبیت و وحشی‌گری بر آن بودند تا ریشه و بنیاد خاندان وحی و اسلام ناب محمدی را بزنند اما حضرت زینب(س) در پاسخ به وحشیگری‌های‌شان نه‌تنها گلایه نکرد و کم‌نیابورد بلکه فرمود در کربلا و پس از آن، «من از خداوند به جز زیبایی هیچ چیز دیگری ندیدم.» مثنی و مرام کسی که فقط برای خدا

رمز وراز مداحی پرتفدار و گرم

آشنایی مداح و ذاکر با دستگاه‌ها و مقام‌های موسیقی اتفاقا از محاسنی است که بر حسن مجلس و گیرایی و تأثیر کار می‌افزاید اما نباید این اجراها و خواندن‌های موزون به سبک برخی خواننده‌ها یا نزدیکی به آنها باشد، زیرا تفاوت میان موسیقی مذهبی و غیر آن بسیار است. برخی با بازخوانی نغمه‌های دیگران و فقط تغییر اشعارشان به مرئی نه‌تنها کار درستی نمی‌کنند بلکه به نوعی در سنت دیرینه ذکر و ستایش و مرتبه اهل بیت(ع) دست‌اندازی و ایجاد بدعت می‌نمایند. باید مداحان و ذاکران سعی کنند از سبک‌های سنتی، یعنی راهی بهره ببرند که پیشینیان فاضل ما طی کردند و تا نتوانستند میان موسیقی و فضای مجلس و نغمه‌ها و مقام‌ها هماهنگی و تناسب ایجاد می‌کردند. خودمان را مطیع ولایت بدانیم و در راه و مسیری که برای ماترسیم کردن و به‌روشنی نشان‌مان دادند حرکت کنیم و دست از دامن ولایت برنداریم. همیشه بخواهیم که حسینی‌ زندگی کنیم و حسینی باشیم و حسینی بمیریم. حسینی که در برابر ناراستی و ستم‌گستری ایستاد و خون خانواده و حیانی و یاران آسمانی‌اش را برای اعتلای توحید نثار کرد.

تصویرهای مدنظر اجرا می‌کند.

علی منظرهی
آرکوه فرهنگ و هنر

دارم/ یک ماه نه! هر ماه خدا غم دارم/ با اشک گره زدم به هم غم‌ها را/ من هر چه که دارم از محرم دارم.... ان‌شاء... خدا به همه ما توفیق حضوری ناب و ژلال و خالصانه در مجالس اهل بیت(ع) و به‌ویژه در محرم و صفر عنایت بفرماید. حاج رضا طاهری از مداحان دیرینه مهدیه تهران با این رباعی و دعا که سخنش را آغاز کرد، به خاطر تنگی وقت و فشرده‌گی برنامه‌ها یکراست رفت سر اصل مطلب و... زیرخیمه محرمی جام‌چم با ما

این‌گونه سخن گفت:

۶] ذاکران و مداحان به‌عنوان پرچمداران جهاد تبیین بایستی به بیان و روشنگری در زمینه دین و پرهیز از خرافه‌گویی بپردازند. مثلا بیان مطالبی که هماهنگ با متن مقتل‌های منتق و تصحیح و پژوهش شده باشد و... تنها یک‌گوشه از کارهایی است که ذاکران و مداحان باید به آن توجه داشته باشند. نظر شما در این باره چیست؟

بعضا مشاهده می‌شود که در مجالس اهل بیت(ع) مطالبی گفته می‌شود که نه در منبع و مأخذی تاریخی و روایی و نه در هیچ

متن موثقی دیده نمی‌شود. مداح یا ذاکر وقتی به ذکر مصیبت می‌پردازد بهتر است عبارات عربی را نیز بیان کند تا جای هیچ‌گونه شبهه یا برداشت‌اروا برای شنونده یا حاضران در مجلس باقی نماند. درباره خواب و بیان رویا باید عرض کنم نمی‌شود برای گرم‌کردن مجلس به چنین دستاویزهایی چنگ زد. از شأن چنین دستگاه باعظمی که جامع تجلی دانش، خرد، ایمان و قرآن هستند به دور است. بیان چنین خواب‌ها و داستان‌هایی در مجلس اهل بیت(ع) روا و سزاوار نیست، زیرا که به‌فرموده پیامبر(ص) امامان پس از مرا با دانش و علم‌شان بسنجید و بشناسید و امامان

اندوه و جنون عشق، تسوأم دارم/ یک ماه نه! هر ماه خدا غم دارم/ با اشک گره زدم به هم غم‌ها را/ من هر چه که دارم از محرم دارم.... ان‌شاء... خدا به همه ما توفیق حضوری ناب و ژلال و خالصانه در مجالس اهل بیت(ع) و به‌ویژه در محرم و صفر عنایت بفرماید. حاج رضا طاهری از مداحان دیرینه مهدیه تهران با این رباعی و دعا که سخنش را آغاز کرد، به خاطر تنگی وقت و فشرده‌گی برنامه‌ها یکراست رفت سر اصل مطلب و... زیرخیمه محرمی جام‌چم با ما

۶] ذاکران و مداحان به‌عنوان پرچمداران جهاد تبیین بایستی به بیان و روشنگری در زمینه دین و پرهیز از خرافه‌گویی بپردازند. مثلا بیان مطالبی که هماهنگ با متن مقتل‌های منتق و تصحیح و پژوهش شده باشد و... تنها یک‌گوشه از کارهایی است که ذاکران و مداحان باید به آن توجه داشته باشند. نظر شما در این باره چیست؟

بعضا مشاهده می‌شود که در مجالس اهل بیت(ع) مطالبی گفته می‌شود که نه در منبع و مأخذی تاریخی و روایی و نه در هیچ متن موثقی دیده نمی‌شود. مداح یا ذاکر وقتی به ذکر مصیبت می‌پردازد بهتر است عبارات عربی را نیز بیان کند تا جای هیچ‌گونه شبهه یا برداشت‌اروا برای شنونده یا حاضران در مجلس باقی نماند. درباره خواب و بیان رویا باید عرض کنم نمی‌شود برای گرم‌کردن مجلس به چنین دستاویزهایی چنگ زد. از شأن چنین دستگاه باعظمی که جامع تجلی دانش، خرد، ایمان و قرآن هستند به دور است. بیان چنین خواب‌ها و داستان‌هایی در مجلس اهل بیت(ع) روا و سزاوار نیست، زیرا که به‌فرموده پیامبر(ص) امامان پس از مرا با دانش و علم‌شان بسنجید و بشناسید و امامان

۳

نگارخانه

نمایشگاه «ماه تشنه» در موزه ملی کودک

به مناسبت ایام سوگواری سالار شهیدان امام حسین(ع) نمایشگاه «ماه تشنه» در موزه ملی هنر و ادبیات کودک کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار می‌شود.این نمایشگاه به سیر تصویرگری کتاب کودک و نوجوان با داستان‌هایی درباره وقایع عاشورا در طول سال‌های فعالیت کانون پرداخته است.آثار براساس تاریخ خلق اثر و با توجه به سیر تصویرگری کتاب‌های مذهبی در دهه‌های مختلف و از هنرمندان قدیمی تا هنرمندان جوان انتخاب شده، به نمایش در آمده و به نوعی نگاهی تحلیلی به موضوع دارد.نمایشگاه ماه تشنه، «۵اثر از هنرمندانی چون پرویز اقبالی، سعید رافقی، پرویز حاصلی،عبدا... حاجی‌وند،سیدکمال طباطبایی، مریم حسن‌نژاد،بنفشه احمدزاده‌و علی خدایی را مربوط به کتاب‌های کانون با نام‌های یک اسب و دوسوار، نگاهی به سرخی آتش، آن شب آن سردار، جدایی، فصل خون مهتاب، آسمان خون گریه کن، پدر، عشق، پسر و... به نمایش گذاشته شده است.علاقه‌مندان می‌توانند تا پایان ماه صفر در روزهای شنبه تا چهارشنبه هر هفته ساعت ۱۶ تا ۱۸ برای بازدید از این نمایشگاه به مرکز آفرینش‌های فرهنگی و هنری کانون، موزه ملی هنر و ادبیات کودک مراجعه کنند.

صحنه

تعزیه امام رئوف در اروپا

گروه تعزیه «امام رئوف» در ماه محرم سال جاری در کشورهای مجارستان، اتریش، ایتالیا، اسپانیا و پرتغال به اجرای مجالس تعزیه می‌پردازد. امیرمحمد داوودی‌پور تهیه‌کننده گروه تعزیه امام رئوف درباره اجراهای مجالس تعزیه توسط این گروه در کشورهای اروپایی گفت: «امسال، سومین سال است که در اروپا به اجرای مجالس تعزیه می‌پردازیم. گروه طی دو سال گذشته در شش کشور سوئد، دانمارک، فنلاند، نروژ، هلند و بلژیک اجراهای متعدد تعزیه را در کارنامه فعالیت‌های خود به ثبت رسانده است.» وی با اشاره به شروع اجراها در کشور مجارستان، یادآور شد: «ما دو اجرا در شهر بوداپست داشتیم که ویژگی این اجرا آن بود که برای اولین بار مجلس تعزیه در سالن اجتماعات یک کلیسا برپا شد. در حال حاضر، در کشور اتریش حضور داریم و قرار است پنجشنبه به اجرای مجلس تعزیه در مرکز اسلامی امام علی(ع) شهر وین در اتریش بپردازیم. سپس برای اجرای تعزیه به کشورهای ایتالیا، اسپانیا و پرتغال سفر می‌کنیم.»این گروه به تائوب مجالس تعزیه شهادت امام حسین(ع)، شهادت حضرت علی اکبر(ع) و شهادت حضرت ابوالفضل العباس(ع) را در کشورهای مدنظر اجرا می‌کند.

کیواندر راسکین کنید

سیدرضا

نریمانی، حیدر خمسه،

نریمان پناه، جواد

مقدم و سجاد محمدی

گردآوری کرده‌ایم که

می‌توانید بشنوید.

روز ششم تازه داماد کربلا

شب ششم ماه محرم مزین به نام حضرت قاسم(ع)، تازه داماد کربلاست، که جان خویش را در امر ولایت‌پذیری و توحید، تقدیم به راه عموی بزرگوارشان، اباعبد... (ع). کرد. از بزرگوارای این نوجوان نینوا همین بس که امام حسین(ع) وقتی از حضرت قاسم(ع) درباره شهادت پرسید، او پاسخ داد: «احلی من العسل»، شیرین مثل عسل است. بر همین اساس ذکر مصیبت‌هایی را با نوای مهدی رسولی، سیدرضا نریمانی، حیدر خمسه، نریمان پناه، جواد مقدم و سجاد محمدی گردآوری کرده‌ایم که می‌توانید بشنوید.

جامعه

خیمه

T E N T

پنجشنبه ۲۱ تیر ۱۴۰۳ ■ شماره ۶۸۱۰

درنگ

ثروت بزرگ ما روضه امام حسین(ع)

نگاهی به جدیدترین مداحی‌های محمدحسین پیویانفر

«این عشقی است که در دل‌ها دمیده شده و هیچ‌گاه پایان نمی‌پذیرد. مگر خورشید با نوربخشیدن پایان می‌پذیرد؟ مگر یک شمع با روشن‌کردن شمع‌های دیگر، نور و گرمایش کمتر می‌شود؟داستان عشق اباعبد... نیز چنین است؛ آتشی است که خاموش نمی‌شود، چون هیزم آن را،دل‌ها و فطرت آدمی می‌سازد. این عشق، جاودانه است و ذاکرین و مداحان اهل بیت(ع) نیز در روشن نگه‌داشتن شعله‌های این آتش بزرگ سهم عظیمی داشته‌اند؛ هرچند خود را در این مسیر هیچ می‌دانم.» این‌پایختنی از سخنان محمدحسین پیویانفر است. او ازجمله مداحانی است که در سال‌های اخیر، قطعه‌ها و مداحی‌های ماندگاری را خلق کرده؛ قطعه‌هایی که توسط جوان‌ها به‌شدت مورد استقبال قرار گرفته است. او متولد تهران است و از دهه ۷۰ مداحی را آغاز کرده و خالق مداحی‌های ماندگاری چون عشق یعنی به تو رسیدن، من ایرانم و تو عراقی، به‌تو از دور سلام، می‌خونم هر سحراروم، چادرت را بتکان و... و از مؤسسان هیأت بزرگ «ریحانه‌النبی» تهران است. ارتباط خوبی هم با مخاطبان نسل‌های دهه‌های ۷۰ و ۸۰ داشته و حضور پررنگی در فضای مجازی دارد و دوسالی می‌شود که هشتک «نسل حسینی» را با همخوانی نواهای معروف عاشورایی توسط کودکان و نوجوانان و جوانان راه‌انداخته است.

۷] اباعبد... (ع)؛ برکت زندگی

او معتقد است حساب و کتاب دستگاه امام حسین(ع) با همه جای دیگر فکر می‌کند. به قول معروف «کس نمی‌داند که در این بحر عمیق/ سنگریزه قرب دارد یا عقیق». پدر و مادری را تصور کنید که پدر از اول ماه کار کرده و زحمت می‌کشد و حقوق می‌گیرد و اقلام غذایی خرید به به خانه می‌آورد. مادر خانواده هم از ابتدای صبح در آشپزخانه کار می‌کند و مثلا خورش و برنجی تهیه می‌کند و شب بر سر سفره می‌گذارد. اگر در این خورش نمک ریخته نشود، همه این زحمت‌ها به باد می‌رود یا دیده نمی‌شود. ماجرای دم‌دوستگاه اباعبد... (ع) هم چنین است؛ اباعبد... (ع) برکت زندگی است و نمک این کارها با خود حضرت است. خدا کند که به کارهای ما هم نمکی بپاشد و به آن طعم بدهد که در این صورت همه چیز حل است.

۸] کار خدا زمین نمی‌ماند

پیویانفر می‌گوید: اگر ماه یاری امر خداوند برنخیزیم، خداوند دین خودش را به وسیله قومی دیگر یاری خواهد رساند... خدا که بارش زمین نمی‌ماند. حتی اگر کسی را هم پیدا کند که بارش را روی دوش او بگذارد، روی دوش فرعون می‌گذارد؛ به این طریق که موسی(ع) را به کاخ فرعون می‌فرستد. پس مگر می‌شود کسی امام حسین(ع) را ببیند و بشناسد و جایی دیگر برود؟ حرف کلیدی در این زمینه راز «حاج قریون» نقل می‌کنم که خدا حفظش کند. این حرف خیلی کلیدی است و از خاطرم نمی‌رود؛ می‌گوید بهترین راه تربیتی برای نوجوان روضه امام حسین(ع) است؛ این روضه‌ها کار خودش را می‌کند. ما این ثروت بزرگ را داریم و حواس مان نیست.

سوگواره

